

HYVÄN RAKENTAMISEN PALKINTO 2025

EHDOKKAAT

TAMPEREEN TEATTERIN PERUSKORJAUS

Keskustori 2, Tammerkoski

Pääsuunnittelu: Arkkitehtitoimisto Forssi Oy

Rakennuttaja: Tampereen Teatteritalosäätiö sr & Tampereen Teatteri Oy

Rakennuttajakonsultti: Tampereen Tilapalvelut Oy

Rakentaja: Rakennustyö Salminen Oy

Rakennus edustaa 1910-luvun murroskautta jugendin ja klassismin välillä. Teatteri on asemakaavalla suojeltu ja määritelty rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti sekä kaupunkikuvallisesti merkittäväksi. Osa sisätiloista on säilynyt lähes alkuperäisessä asussaan, ja niiden luonnetta on pyritty säilyttämään ja vahvistamaan. Tämä koskee erityisesti yleisötiloja, joissa näkyvä tekniikka on sovitettu ympäristöön rakennuksen arvokkuus ja tunnelma huomioiden.

Rakennuksen ulkovaipan merkittävimmät muutokset kohdistuivat vesikattoihin.

Pohjoisjulkisivuun lisättiin uusi ulko-ovi ja entiseen tuloilma-aukkoon ikkuna.

Peruskorjauksessa huomioitiin rakenteilla ollut laajennus. Näyttämötornin viereiseen pohjoisslipeen rakennettiin uusi kattoikkuna 1980-luvulla toteutetun ikkunan pariaksi, ja sitä ympäröivä vesikatto uusittiin esipatinoidulla kuparilla. Myös näyttämötornin kattorakenne ja vesikatto uusittiin käsityönä samasta materiaalista siten, että alkuperäiset betonikatot jäivät sisätiloihin näkyviin.

Hankkeessa uusittiin kaikki LVISA- (lämmitys, vesi, ilmastointi, sähkö ja automaatio) ja esitystekniikka sekä näyttämön esitysmekaniikka. Rakennuksen yleisötilat pyrittiin palauttamaan lähelle alkuperäistä 1910-luvun henkeä ja tilajakoa, alkuperäiset rakennusosat säilyttäen. Katsomon katto toteutettiin vaaleana projisointia varten ja penkit uusittiin. Saliin on tuotu runsaasti nykyaikaista esitystekniikkaa, jonka huolelliseen integrointiin rakenteisiin ja sovittamiseen seinäpintoihin kiinnitettiin erityistä huomiota.

Peruskorjauksessa uusittiin kaikki rakenteet alanäyttämöltä vesikattoon asti kantavia tiiliseiniä lukuun ottamatta. Näyttämö rakennettiin kokonaan uudelleen, ja siihen lisättiin pyörönäyttämö sekä nostimet takanäyttämölle ja orkesterisyvennykseen.

NÄSILINNANKATU 16

KOROTUS JA JULKISMUSANEERAUS

Näsilinnankatu 16, Tammerkoski

Pääsuunnittelu: Laitila Arkkitehdit Oy

Rakennuttaja: As Oy Näsilinnankatu 16 & Suomen
pelastusarmeijan säätiö sr

Rakentaja: RJP Rakennus Oy

Kohde on 1960-luvulle tyypillisen
rationalistisen asuinrakennuksen katolle
toteutettu lisäkerros. Uusi ullakkokerros on
toteutettu rakennuksen ulkoseinälinjasta
sisäänvedettynä yksiaineisena massana.
Loivan aumakaton ansiosta kattokerros
näyttyy katutasoon laatikkomaisena
kappaleena niin ikään laatikkomaisen vanhan
rakennuksen päällä.

Uuden kerroksen räystääskorkeus on pidetty mahdollisimman matalana, jotta korotusosa jää katutasolta katsottuna mahdollisimman huomaamattomaksi. Nouseva kattokulma on hyödynnetty asunnoissa vinona sisäkattona, mikä luo tilallisesti mielenkiintoisia asuntoja.

Julkisivumateriaalit on sovitettu ympäröivien rakennusten ullakoiden julkisivuihin.

Terassit on tehty sisäänvedettyinä massan sisään, jotta uusi massa pysyisi yksikappaleisena, eikä kilpailu huomiosta vanhan osan rationalistisen julkisivun kanssa. Kaiteiden ja vedenpoiston yksityiskohtien suunnitteluun on kiinnitetty erityistä huomiota.

Rakennuksen lisärakentamisen yhteydessä vanhaan osaan tehtiin julkisivusaneeraus. Julkisivuissa säilytettiin aikakauden arkkitehtuurille ominaiset piirteet mahdollisimman tarkkaan. Ainoat uudet elementit ovat parvekkeettomiin asuntoihin lisätyt ranskalaiset parvekkeet, jotka sovitettiin mahdollisimman huomaamattomasti yhteen rakennuksen 1960-lukulaisen ilmeen kanssa.

OTAVALLANHOVI

Otavalankatu 8/Tuomiokirkonkatu 38, Kytälä

Pääsuunnittelu: Arkkitehtipalvelu Oy

Rakennuttaja: YIT Housing Oy

Rakentaja: YIT Oyj

As Oy Otavallanhovi on rakennettu Bertel Strömmerin suunnitteleman alkuperäisen Otavallanhovin paikalle. Vanha Otavallanhovi purettiin vuonna 2018 sädesienen vuoksi.

Uuden asuin- ja liikerakennuksen haluttiin jatkavan tontin arvokasta perintöä pyrkimällä ajattomaan olemukseen ja materiaalien käyttöön. Jyrkkä kahden kerroksen korkuinen kattolape luo voimakkaan arkkitehtonisen elementin, minkä vuoksi muut julkisivulliset elementit pidettiin yksinkertaisina.

Viitasaaren vaalea graniitti korostaa asuinrakennuksen sisäänkäyntejä, jotka erityisesti Tuomiokirkonkadulla ovat merkittävä osa rakennuksen hahmoa katutasossa.

Korkeaan katutasokerrokseen on sijoitettu liiketiloja, jotka tuovat elämää Tuomiokirkonkadulle. Tuomiokirkonkatu laskee voimakkaasti Otavalankadulle, mikä on mahdollistanut Tuomiokirkonkadun ja Otavalankadun kulmaan parvellisen liiketilan ja suuret lasiaukot.

Asuntojen suunnittelussa haluttiin mahdollistaa pitkät näkymät mahdollisimman monelle Sorin aukion ja Tuomiokirkonkadun suuntaan. Asuntojen pohjaratkaisuissa kalustettavuus ja erilaisiin tarpeisiin mukautuminen oli tärkeässä osassa. Kattolappeiden alle 6-7. kerroksissa muodostuu persoonallisia kaupunkiasuntoja. Värimaailma sisäpihalla on lämpimämpi, sillä parvekkeiden taustaseinän keltainen sävy on sovitettu yhteen naapurirakennuksen julkisivuvärien kanssa.

Kompakti kaupunkipiha suunniteltiin toimimaan myös asukkaiden kokoontumispaikkana. Pihalle sijoittuu terassi, paviljonki ja vihreä istutusalue. Kadulta on kulku piha-alueelle korkean porttikongin kautta.

Yhteistiloista löytyy työtila ja pesula. Pyöräsäilytys on sijoitettu lähes kokonaisuudessaan sisätiloihin, mikä on ydinkeskustassa pyöränomistajien toive.

HIEDANRANNAN SUUNNITTELUKONTTORIN KORJAUS- JA MUUTOSTYÖT

Tehdaskartanonkatu 36, Hiedanranta

Pääsuunnittelu: Arkkitehtitoimisto Forssi Oy

Rakennuttaja: Tampereen Kaupunki

Rakentaja: AW-Rakennus Oy

Hiedanrannan suunnittelukonttorin 2-kerroksinen lautaverhoiltu ulkoasu perustuu arkkitehti Birger Federleyn suunnitelmaan vuodelta 1913. Alkuperäistä rakentamisvuotta ei tiedetä. Rakennus muodostaa yhdessä aiemmin korjatun Jukola-rakennuksen kanssa kulttuurihistoriallisen pihapiirin.

Perusparannus oli palauttava ja lähinnä teknisiltä osin modernisoiva. Alkuperäiset ikkunat korjattiin pääosin, muutama ikkuna uusittiin vanhan mallin mukaan. Peltikate uusittiin vanhaan malliin rivipeltikatoksi. Lautaverhoilua uusittiin vain tarpeellisilta osin ja se maalattiin Jukola-rakennuksen kanssa yhteensopivaksi. 1960-luvulla rakennetun umpikuistin paikalle palautettiin aiemmin poispurettu näköinen parvekeratkaisu. Uusina elementteinä julkisivuun tehtiin sisäänkäyntejä suojaavat katokset, sekä liikuntaesteisiä palveleva ulkonostin.

Korjaukset tehtiin uusista hirsistä. Hirsiseiniä ei lisäeristetty ja myöhemmin rakennettu rankarakenteinen osa eristettiin ekovillalla. Sisäpuolen hirsirunkoon ei tehty muutoksia lisätuennotta lukuun ottamatta. Uudet seinät on mahdollista tarvittaessa purkaa. Tehdyissä korjauksissa kiinnitettiin erityishuomiota terveellisen toimintaympäristön aikaansaamiseen.

Sisustusratkaisut tehtiin 1900-luvun alun esimerkkien mukaan: kattopinnat ja lattiat ovat puuta, uusitut ovet ovat alkuperäistä jäljitteleviä kokopuisia peiliovia, listoituksen mallit otettiin Jukola-rakennuksesta sekä saman aikakauden Lielahden kartanosta. Seinät pääosin tapetoitiin niin ikään 1900-luvun alun mallistolla.

Rakennus korjattiin mahdollisimman joustavaksi toimistorakennukseksi, jonka ensimmäinen kerros taipui varsin luontevasti siellä tällä hetkellä toimivaksi ravintolaksi.

ROLLIKANKATU 2

Rollikankatu 2, Härmälänranta

Pääsuunnittelu: Himla Arkkitehdit Oy

Rakennuttaja: Tampereen Vuokratalosäätiö sr

Rakentaja: Jatke Pirkkanmaa Oy

Arkkitehtuuri edustaa selkeää ja rauhallista nykyarkkitehtuuria, jossa painottuvat ajattomat materiaalit, käytännölliset tilaratkaisut ja asukaslähtöisyys. Rakennuksen massoittelu on jäsenneily ja vaihteleva. Porrastuksilla, kattolinjoilla ja julkisivurytmin vaihteluilla on pyritty tuomaan elävyyttä ja sovittamaan kokonaisuus ympäristön mittakaavaan. Julkisivumateriaaleina on käytetty pääosin tiiltä ja osittain valkobetonia sekä tehosteväriä tummanpunaista.

Asuntojen suunnittelussa on huomioitu monikäyttöisyys: avoimet asuntopohjat mahdollistavat erilaisia tilajärjestelyjä. Yhteistilat (asukastila, saunaosasto ja kattoterassi) on sijoitettu rakennuksen ylimpiin kerroksiin, joista avautuvat näkymät ympäröivään kaupunkimaisemaan. Asuntojakauma on monipuolinen ja painottuu perheasuntoihin sekä tilaviin kaksioihin, yksiöitä on vähän.

Pesula ja ulkovaelinevarastot on sijoitettu helposti saavutettaviin paikkoihin, mikä tukee sujuvaa arkea. Pesulasta avautuu ikkunanäkymä sekä talon käytävälle että pihalle, mikä tuo tilaan luonnonvaloa ja lisää viihtyisyyttä. Polkupyörien pesupiste kannustaa aktiiviseen elämäntapaan.

Hirsirakenteinen korttelitalo (kuvassa oikealla) sisältää monikäyttöisiä tiloja, jotka on suunniteltu tukemaan korttelin eri asumismuotojen asukkaiden välistä vuorovaikutusta. Tilat muodostavat osan korttelin yhteisistä toiminnoista. Rakennus rajaa kaupunkitilaa selkeästi ja jäsentää Rollikankadun ja Valmetinkadun katutilaa. Yhdessä muiden rakennusten kanssa se muodostaa suojaisan sisäpihan.

OJALAN AJURI

Luuvakatu 2, Ojala

Pääsuunnittelu: Jylkäs Arkkitehdit Oy

Rakennuttaja: Elämäni Kodit 40 Oy

Rakentaja: Toivo Group Oyj

Hanke sijaitsee Tampereen Ojalan alueella ja käsittää katujen ympäröimän korttelin.

Rakennusten arkkitehtuuri on puhtaspiirteistä. Kantavana teemana on moderni puuarkkitehtuuri lähes räystäättömällä harjakattomuodolla. Lyhyet räystäät ja yksivärisyys korostavat rakennusmassan puhtaslinjaista muotoa. Sisäänkäynnit ja terassien katokset on otettu arkkitehtonisiksi aiheiksi julkisivuun. Yläkerran ikkunoiden vaihtelevat koot rytmittävät muutoin vähäeleisiä julkisivuja.

Hankkeen kaikki asunnot ovat perheasuntoja ja kohde on toteutettu ARA-rahoitteisena vuokra-asuntohankkeena.

Asuntojen käytännöllisyyteen ja valoisuuteen on kiinnitetty erityisesti huomiota. Asuntoja on avattu mahdollisimman paljon asuntopihan ja ympäristön suuntaan, kun taas eteinen ja varasto antavat suojaa korttelin sisäisten kulkuyhteyksien suuntaan. Asuntojen sisäänkäynnin yhteydessä sijaitsee asukkaiden oma lämmin varasto omalla ulko-ovella ja alakerrassa on asuntojen oleskelutilat. Makuuhuone ja kylpyhuonetilat sijoittuvat yläkertaan.